

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
НАУКИ ТА ОСВІТИ**

**Збірник матеріалів
XVII підсумкової науково-практичної конференції
викладачів**

30 січня 2015 року

*За загальною редакцією
члена-кореспондента НАПН України, доктора політичних наук, професора,
К.В. Балабанова*

МАРІУПОЛЬ – 2015

УДК 061.3 (063)
ББК 94.3я 431

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XVII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. – Маріуполь: МДУ, 2015. – 430 арк.

Друкується за ухвалою вченої ради Маріупольського державного університету (протокол № 4 від 24.12.2014)

Редакційна колегія:

Голова – Балабанов К.В., доктор політичних наук, професор

Члени редколегії: Баймуратов М.О., д.ю.н., проф.; Безчотнікова С.В., д.філол.н., проф.; Брітченко Г.І., д.е.н., проф.; Булатова О.В., к.е.н., проф.; Бушаков В.А., д.філол.н., проф.; Качинська Н.О., к.політ.н., доц.; Кіндюк Б.В., д.геогр.н., проф.; Косенко Ю.М., к.пед.н., проф.; Ніколенко Л.М., к.ю.н., проф.; Пономарьова І.С., д.і.н., проф.; Почепцов Г.Г., д.філол.н., проф.; Романцов В.М., д.і.н., проф.; Сабадаш Ю.С., д. культурології, проф.; Слющинський Б.В., д.соц.н., проф.; Соколова І.В., д.пед.н., проф.; Шепітько С.В., к.філол.н., проф.

Збірник містить матеріали XVII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 30 січня 2015 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, літературознавства і культурології, філології, методики викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та студентам, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

***Редакція не несе відповідальності за авторський стиль праць,
опублікованих у збірнику***

© Маріупольський державний університет

основе реальных или выдуманных ситуаций имеет огромные перспективы в профессиональной подготовке будущих специалистов. В обучении иностранному языку в вузе метод кейсов служит для создания языковой среды и условий формирования потребности в использовании иностранного языка как средства межкультурного взаимодействия, интеграции знаний учащихся из разных областей вокруг решения одной общей проблемы, а также развития иноязычной коммуникативной компетенции в рамках активной совместной исследовательской и творческой деятельности.

Литература

1. Айкина Т. Ю. Метод кейсов в формировании коммуникативной компетенции студентов / Т. Ю. Айкина // Вестник Томского Государственного Педагогического Университета — 2013. — № 1 — С.129.
2. Андюсев Б. Е. Кейс — метод как инструмент формирования компетентностей / Б. Е. Андюсев // Директор школы. — № 4. — 2010. — С. 61–69.
3. Белякова Е. А. Использование проблемных ситуаций на занятиях по иностранному языку в системе уровневого образования / Е. А. Белякова // Ярославский педагогический вестник. — 2012. — № 3. — Том II (Психолого-педагогические науки). — С. 191–195.
4. Клец Т. Е. Проблемная ситуация как основная единица обучения иноязычному дискуссионному общению / Т. Е. Клец // Труды Псковского политехнического института. Псков: Изд-во ППИ, 2010. — № 13. — С. 52–55.
5. Рындина Ю. В. Индивидуально-дифференцированный подход в обучении иностранному языку студентов неязыковых специальностей / Ю. В. Рындина // Молодой учёный. — 2013. — № 10 (57). — С. 610–612.
6. Рындина Ю. В. Из опыта обучения студентов иностранному языку (на примере моделирования проблемных ситуаций) / Ю. В. Рындина // Молодой учёный. — 2013. — № 9 (56). — С. 467–469.

УДК 378.011.3-051(043)

Задорожна-Княгиницька Леніна Вікторівна, кандидат пед. наук, доцент кафедри освітнього менеджменту та педагогіки

АКСІОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ

Керівник освітнього закладу є ключовою фігурою процесу управління, тому кластер його ціннісних орієнтацій у цілому визначає функціональну спрямованість і змістову наповненість діяльності закладу освіти як системи. З огляду на зазначене природним є упровадження аксіологічного підходу у фахову підготовку майбутніх менеджерів освіти.

Значення аксіологічного підходу до підготовки фахівців зазначеного профілю полягає в орієнтації професійної освіти на формування в магістрів системизагальнолюдських і професійних цінностей, що визначають їхнє ставлення до світу, до своєї діяльності, до самого себе як людини й керівника-професіонала. В основі реалізації аксіологічного підходу – філософсько-педагогічна стратегія, що окреслює шляхи розвитку професійного мистецтва, використання педагогічних ресурсів для розвитку особистості, а значить – і педагогічного колективу в цілому. Розвиток особистості керівника-лідера здійснюється якісніше в умовах, коли пріоритетним у змісті професійно-педагогічної підготовки є аксіологічний компонент, що містить у своїй основі необхідність залучення майбутнього менеджера освіти до методологічних, теоретичних і прикладних знань про цінності, про їх природу, механізми розвитку та способи функціонування, а також про професійно-педагогічні цінності, що характеризують професійне становлення і самовдосконалення особистості сучасного менеджера освіти.

Основна спрямованість аксіологічної парадигми управління освітою – це конституювання людини як вищої цінності буття; розробка і запровадження державних,

філософських, соціальних тагалузових, морально-правових схем максимального сприяння реалізації людських ресурсів.Звернення до філософської теорії цінностей у контексті професійної підготовки керівників навчальних закладів дозволяє розглядати зміст і структуру педагогічної освіти як сферусуб'єкт-об'єктних і міжсуб'єктних ставлень, де знання, викладач і магістр об'єднуються ціннісним ставленням до дійсності [1, с. 101].

У запропонованій В.Сластьоніним ієрархії цінностей освітивиділяються домінантні (знання, пізнавальна діяльність, пізнавальнаактивність, спілкування), нормативні (стандарты, моральні норми),стимулювальні (педагогічні методики, технології, засоби контролю),супутні (спрямовані на якість пізнання: навчальні вміння, розумінняпредметів і явищ, що вивчаються) цінності, які тісно пов'язані між собоюі в сукупності складають підґрунтя педагогічної аксіології, основою якоїє педагогічні цінності [4, с. 117 – 119].

Формування управлінських цінностей не відбувається ізольовано від процесу формування загальнолюдських та професійних цінностей. Вони є своєрідною «надбудовою» над цінностями педагогічними, а тому управлінські цінності слід розглядати як конструкт, що являє собоюсуб'єктивний засіб, створений самим керівником на підставі отриманих педагогічних та управлінських знань, вироблення емоційно-ціннісного ставлення до педагогічних явищ, перевірений ним у практичній організаційно-педагогічній та управлінській діяльності.

Суттєву роль у становленні ціннісних орієнтирів управління відіграють суспільні події, що останнім часом змушують науковців, менеджерів-практиків переосмислювати ціннісні орієнтири – суспільні, освітні, власні.

Унаслідок нерівномірності та асинхронності розвитку різних регіонів нашої країни виникла ситуація, коли одночасно співіснують різні системицінностей та світоглядів – від архаїчних до постмодерних, породжуючи специфічнісоціальні й регіональні конфлікти. Ситуація ускладнюється й з огляду на процесиглобалізації, які дедалі більше ставлять під сумнів існування національних держав,культур традиційних етносів із відповідними ціннісно-нормативними системами.

В цьому відношенні слід погодитися із українським науковцем М.Марчуком, що«нинішнє «глобальне захворювання» людства зумовлене порушенням гармонії, втратоюсправжніх орієнтирів. Тому сьогодні дедалі більше науковців апелюють до вселюдських цінностей, намагаючись осмислити не просто взаємозв'язок науки і цінностей,а з'ясувати аксіологічні підвалини самого наукового знання...» [5].

Отже, враховуючи складність ситуації, що склалася в суспільному й громадянському поступі України, ті високі вимоги, що висувуються нині до діяльності й особистості керівника школи як громадянина, лідера, організатора й натхненника педагогічного колективу, надзвичайно актуалізується питання формування аксіологічних орієнтирів менеджерів освіти у межах їх професійної підготовки в магістратурі ВНЗ.

Таким чином аксіологічний підхід у професійній підготовці менеджерів освіти реалізує низку функцій (Н. Асташова, О. Федоринов, Л. Рудкевич):смыслостворяющую, оціночну, орієнтаційну, нормативну, регулятивну,контролюючу[1]. Реалізація цих функцій створює міцні підвалини для забезпечення ефективної діяльності керівника навчального закладу, його стійку життєву й професійну позицію.Масштабність проблеми вимагає розгляду формуванняціннісних орієнтацій, використання аксіологічного підходу в процесіздійснення навчального процесу на основі ціннісного змісту фаховоїпідготовки магістрів.

Аналіз навчальних програм магістрів спеціальності «Управління навчальним закладом» дозволяє стверджувати, що завдання формування ціннісних орієнтирів майбутнього керівника закладу освіти певною мірою висвітлюється у змісті навчальних дисциплін. Так, домінантні цінності майбутнього керівника цілеспрямовано формуються в контексті вивчення курсів «Теорія і практика управління навчальним закладом», «Філософія освіти», «Педагогічна майстерність керівника навчального закладу», «Психологія управління»; нормативні – під час опанування змістом курсів «Державна політика у сфері освіти», «Управління господарською діяльністю навчальних закладів», «Управління фінансово-

економічною діяльністю навчального закладу», «Управління статутною діяльністю навчального закладу»; супутні – під час вивчення дисциплін «Методологія та методика наукового дослідження», «Інтелектуальна власність», «Українська мова (науки, аналітичних форми управління)», «Іноземна мова ділового спілкування». Однак формування цінностей управлінської діяльності у контексті вивчення зазначених дисциплін здійснюється ізольовано, окремо від інших навчальних курсів, що обумовлює «мозаїчну» картину ціннісних орієнтирів менеджера освіти, відчуженість її елементів.

Зазначене вище змушує замислитися про введення до навчальних плану підготовки магістрів цієї спеціальності вивчення курсу «Аксіологія управління», що цілеспрямовано знайомив би майбутніх керівників з системою суспільних, професійних, особистих цінностей, сприяв виробленню аксіологічних орієнтирів у духовно-прагматичну систему ставлення людини до самої себе, до інших людей, до оточуючої дійсності.

Структурно-логічну схему такої навчальної дисципліни може бути представлено наступними елементами:

1) теоретико-методологічний контекст управлінської діяльності (сутність та зміст культурного середовища управлінської діяльності, започаткованої на принципах антропоцентризму);

2) соціально-управлінський аспект (знання про взаємини суспільства й людини, суспільне середовище її ціннісно-діяльничого існування; розвиток моральних норм; аксіологія, акмеологія як необмежений та відкритий ареал дослідження проблем людського самоцінного буття).

3) технологічний аспект (аналіз та корекція досвіду ціннісної людської діяльності; напрацювання і розвиток «технологій» успішної та емоційно-позитивної діяльності керівника закладу освіти, його самореалізація, самоцінність, щастя) [5].

Упровадження такого курсу надасть можливість наситити процес фахової підготовки змістом основних етичних понять та моральних категорій, що відбивають систему загальнолюдських та національних цінностей.

Література

1. Асташова Н. А. Учитель: проблема выбора и формирование ценностей. – М. : Московский псих.-соц. ин-т; Воронеж : Изд-во НПО «МОДЕК», 2000. – 272 с.
2. Бадюл С. Професійно-педагогічні цінності як психолого-педагогічна основа процесу становлення майбутнього вчителя початкових класів / С. Бадюл // Рідна школа. – 2002. – №6. – С. 14 – 15.
3. Всемирная энциклопедия: Философия / главн. научн. ред. и сост. А.А. Грицанов. – М. : АСТ, Мн. : Харвест, Современный литератор, 2001. – 1312 с.
4. Сластенин В. А. Введение в педагогическую аксиологию : учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / В.А. Сластенин, Г.И. Чижаква. – М. : Издательский центр «Академия», 2003. – 192 с.
5. Стрельников В. Развитие личностных смыслов та ціннісних орієнтацій педагога / В. Стрельников // Шлях освіти. – 2001. – №2. – С. 11 – 13

УДК 371.134:811.112.2

Кажан Юлія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ ЕЛЕКТРОННОЇ ПЛАТФОРМИ MOODLE

Сьогодні дистанційна форма навчання набуває все більшої популярності з огляду на те, що вона демонструє свої переваги над іншими формами навчання завдяки значно вищій інформативності, доступності та економічній ефективності. Вона також є значно мобільнішою та комфортнішою ніж інші форми навчання. Саме цими та іншими причинами